

Art grec

Codi: 100427
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500239 Història de l'art	OB	2	1
2500243 Estudis clàssics	OT	3	0
2500243 Estudis clàssics	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Manuela Dominguez Ruiz
Correu electrònic: Manuela.Dominguez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Coneixement de l'anglès, el francès i l'italià a nivell de lectura. És requisit indispensable per poder portar a terme el treball de l'assignatura.

Objectius

Adquisició dels coneixements fonamentals d'índole estilístic, tècnic, iconogràfic i històric de les produccions artístiques prehel·lèniques i de la civilització grega antiga.

Es capacita a l'estudiant perquè sàpiga analitzar aquestes produccions, les pugui emplaçar en el seu període de producció i relacionar amb el context cultural de la seva època.

Competències

Història de l'art

- Analitzar amb esperit crític, a partir dels coneixements adquirits, l'obra d'art en les seves diferents facetes: valors formals, significat iconogràfic, tècniques i procediments artístics, procés d'elaboració i mecanismes de recepció.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer l'evolució de la imatge artística des de l'antiguitat fins a la cultura visual contemporània.

Estudis clàssics

- Demostrar que es coneix l'evolució de la imatge artística de l'antiguitat.
- Identificar i valorar les principals fites històriques, sociopolítiques, científiques, literàries i culturals del món grecoromà.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural.
- Obtenir informació, a partir de l'estudi de les fonts escrites gregues i llatines, que permetin un accés a diferents aspectes dels realia (realitat sociocultural del món antic).
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Sintetitzar el debat actual sobre el lloc de la tradició clàssica a Occident.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
2. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar la reutilització dels motius clàssics en nous contextos.
4. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
5. Analitzar una imatge artística i situar-la en el seu context cultural.
6. Aplicar els coneixements iconogràfics a la lectura de la imatge artística
7. Aprendre de manera autònoma.
8. Articular un discurs, escrit o oral, en el qual s'exposi amb claredat un tema o un motiu literari del món grec o llatí llegat a la cultura occidental.
9. Articular un discurs (redacció d'un article o exposició oral) entorn del complex mite-ritual i les seves implicacions culturals i socials.
10. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
11. Definir i explicar amb precisió un objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
12. Descriure amb precisió un aspecte monogràfic rellevant del món antic.
13. Distingir les tècniques i el procés d'elaboració d'un objecte artístic
14. Examinar una imatge artística i distingir-ne els valors formals, iconogràfics i simbòlics.
15. Identificar els canals de transmissió de la cultura grecoromana al llarg de la història de la civilització occidental.
16. Identificar els resultats, a diversos nivells, de la projecció del món clàssic en la cultura occidental en les diferents èpoques i territoris.
17. Identificar i explicar escenes, motius, déus i altres personatges mítics en les seves representacions artístiques al llarg de l'antiguitat
18. Identificar i explicar escenes, motius, déus i altres personatges mítics en les seves representacions artístiques al llarg de l'antiguitat.
19. Identificar les fonts grecoromanes en què s'han inspirat artistes i literats al llarg de la història.
20. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística
21. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
22. Reconèixer i posar en pràctica les habilitats per treballar en equip següents: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
23. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural
24. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural.
25. Reflexionar sobre el treball propi i el de l'entorn immediat amb intenció de millorar-los de manera continuada.
26. Relacionar els mites contemporanis amb l'antiguitat clàssica
27. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.
28. Seleccionar fonts primàries i secundàries d'informació en funció de les diverses necessitats sorgides en l'elaboració de treballs.
29. Treballar en equip, respectant les opinions alienes i dissenyant estratègies de col·laboració.

Continguts

1. Art prehel·lènic

1.1. Art ciclàdic

1.2. Art minoic

1.3. Art micènic

2. Els inicis de l'Edat del Ferro

2.1. L'art submicènic

2.2. Estructures arquitectòniques, ceràmica i arts de l'objecte a les èpoques protogeomètrica i geomètrica.

2.3. L'art al període orientaltzant

3. Arquitectura grega

3.1. Conceptes fonamentals: Materials i tècniques. Els ordres. Urbanisme i edificis arquitectònics.

3.2. La gènesi del temple grec.

3.3. Desenvolupament de les plantes i els ordres dòric i jònic en els temples arcaics i clàssics.

3.4. Conceptes bàsics dels temples hel·lenístics.

4. Escultura grega

4.1. Conceptes fonamentals: Estatuària i relleu. Materials, tècniques i acabats. Tallers, escultors i comitents. Usos i cronologia.

4.2. Les bases arcaiques.

4.3. De l'estil sever a les bases de l'hel·lenístic.

4.4. Escultura hel·lenística.

5. Ceràmica i pintura gregues

5.1. Formes, tècniques i estils de la ceràmica grega.

5.2. Què sabem de la pintura grega.

6. Les arts de l'objecte en la civilització grega

7. Aspectes fonamentals de la iconografia grega

Metodologia

Classes teòriques

Tutories programades

Elaboració de treballs i consultes de documentació i bibliogràfiques

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques a l'aula	45	1,8	1, 2, 4, 5, 6, 13, 14, 17, 23, 27
Tipus: Supervisades			
Tutories programades de suport a l'aprenentatge i a l'elaboració del treball	2	0,08	20, 29
Tipus: Autònomes			
Elaboració de treballs, consultes documentals i bibliogràfiques, estudi personal	70	2,8	1, 2, 4, 5, 6, 11, 13, 14, 17, 20, 23, 27, 29

Avaluació

Les indicacions per la realització del treball es facilitaran el primer dia de classe.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració d'un estat de la qüestió sobre un tema proposat	30%	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29
Examen	60%	2	0,08	1, 2, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 23, 24, 27
Exposició oral sobre el treball realitzat	10%	1	0,04	8, 29

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA Bàsica

Fatás, G., Borrás, G.M., Diccionario de términos de arte y arqueología, Barcelona, 1980 (hi ha edicions més actuals).

Ocampo, E., Diccionario de términos artísticos y arqueológicos, Barcelona, 1988.

Ginouvés, R., Martin, R., Dictionnaire méthodique de l'architecture grecque et romaine, roma-Atenas, 1985.

Enciclopedia dell'Arte antica, clásica e orientale (=EAA), vols. I-VII et supp., Roma, 1958-1985. **Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae (= LIMC)**, vols. I-VIII, Zurich-Munich, 1981-1998.

Falcón Martínez et alt., Diccionario de mitología clásica, 2 vols., Madrid, 1997.

Grimal, P., Diccionario de mitología griega y romana, Barcelona, 1986 (hi ha edicions posteriors).

Barletta, B.A., The origin of the greek architectural orders, Cambridge, 2001.

Bianchi Bandinelli, R., Introducción a la arqueología clásica como historia del arte antiguo, Madrid, 1982.

Bianchi Bandinelli, R., *Storicità dell'arte classica*, Florència, 1943.

Boardman, J., *Athenian black figure vases. A handbook*, Londres, 1974.

Boardman, J., *Athenian red figure vases. The Archaic Period*, Londres, 1975.

Boardman, J., *Greek sculpture. The Archaic period*, Londres, 1978.

Boardman, J., *Greek sculpture. The Classical period*, Londres, 1985.

Boardman, J., *Greek sculpture. The late Classical period*, Londres, 1995.

Boardman, J., *El arte griego*, Barcelona, 1991.

Charboneaux, J., Martin, R., Villard, F., *Grecia arcaica (620-480 a C.)*, Madrid, 1969.

Charboneaux, J., Martin, R., Villard, F., *Grecia clásica (480-330 a C.)*, Madrid, 1970.

Dickinson, O., *The Aegean Bronze Age*, Cambridge, 1994.

Doumas, C., *Cycladic art*, Washington, 1979.

Graham, J.W., *The palaces of Crete*, Pirnceton, 1987 (ed. Revisada).

Hamilakis, Y. (Ed.), *Rethinking "Minoan" Achaeology*, Atenas, 2002.

Hellmann, M.C., *L'Architecture Grecque*, 2 vols., París, 2002.

Martin, R., *Architecture et urbanisme*, Roma, 1987.

Moreno, P., *Pittura greca. Da Polignoto ad apelle*, Milan, 1987.

Moreno, P., *Scultura Hellenistica*, Roma, 1994.

Pausanias, *Descripción de Grecia*, introducción, traducción i notes de M.C. Herrero Ingelmo, Madrid, 1994.

Pitarch, J. A. Et alt. (ed.), *Arte Antiguo. P'roximo Oriente, Grecia y Roma. Fuentes y documentos para la Historia del Arte*, Barcelona, 1982.

Pollit, J.J., *The art of Greece, 1400-31 B.C.*, Nova Jersey, 1965.

Pollitt, J.J., *Arte y experiencia en la Grecia clásica*, Bilbao, 1984.

Richter, G.M.A., *El arte griego. Una revisión de las artes visuales de la antigua Grecia*, Barcelona, 1980.

Ridgway, B.S., *The severe style in Grek sculpture*, Princeton, 1970.

Ridgway, B.S., *Fifth century styles in Grek sculpture*, Princeton, 1981.

Robertson, M., *El arte griego, una introducción a su historia*, Madrid, 1985.

Rolley, C., *La sculpture Grecque*, vols. I-II, 1999.

Schroeder, S., *Museo del Prado. Catálogo de la escultura clásica*, vol. II, Madrid, 2004.

Torrego, M.E., *Plinio el Viejo. Textos de historia del arte*, Madrid, 1988.

Warren G. Moon, *Polykleitos, The Doriphoros, and Tradition*, Londres, 1995.

Whitley, J., *The Archaeology of Ancient Greece*, Cambridge, 2001.

VV.AA., *El mundo micénico. Cinco siglos de la primera civilización europea 1600-1100 a C.*, Madrid, 1991.

VV.AA., Klassische Plastik. Die Geschichte der antiken Bildhauerkunst, vols. I-III, Mainz am Rhein, 2004.